

**AGENCIJA ZA ELEKTRONSKЕ KOMUNIKACIJE
I POŠTANSKU DJELATNOST**

Podgorica, 08.03.2021. godine

Saopštenje za javnost

**Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost
proslavlja dvadeset godina rada**

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost – EKIP, ove godine proslavlja jubilarnih 20 godina od osnivanja. Agencija je osnovana 8. marta 2001. godine Odlukom Vlade Crne Gore, kao nezavisno regulatorno tijelo za oblast telekomunikacija pod nazivom Agencija za telekomunikacije.

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost je od 2005. godine nadležna i za regulaciju poštanskog tržišta u Crnoj Gori.

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost je prva nezavisna regulatorna agencija formirana u Crnoj Gori, ali i jedno od prvih regulatornih tijela formiranih u ovom dijelu Evrope. Ono što je svih ovih godina odlikovalo uspješan rad Agencije je pravovremena regulatorna aktivnost na širokom polju regulacije ova dva tržišta, te dobra saradnja sa nadležnim ministarstvom i Vladom Crne Gore kao kreatorima politike razvoja sektora elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti i naravno operatorima kao pružaocima usluga. Ta saradnja je u značajnoj mjeri doprinijela kontinuiranom razvoju ova dva sektora. Kreiran je stabilan i predvidiv poslovni ambijent što je dovelo do visokog stepena investicija, tehnološkog razvoja mreža i usluga i visokog stepena njihove dostupnosti i korišćenja.

Tokom dvije decenije rada, Agencija je, u saradnji sa nadležnim državnim organima, uspjela da kreira adekvatan regulatorni okvir za razvoj sektora elektronskih komunikacija i sektora poštanskih usluga, doneće i primijeni regulatorne mјere koje su stvorile stimulativno okruženje u kojem ne postoje barijere za ulazak operator na tržište i doprinijele povećanju stepena konkurentnosti i ulaganja u nove tehnologije i usluge, čime su maksimizirani benefiti za krajnje korisnike u pogledu mogućnosti većeg izbora usluga, povećanja nivoa njihovog kvaliteta, kao i njihove geografske i ekonomске dostupnosti.

O veličini promjena i napretku koji je postignut u sektorima elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti najbolje svjedoči uporedni presjek podataka iz prethodnog perioda sa sadašnjim stanjam.

Prije dvije decenije usluge fiksne telefonije pružao je, kao monopolista, samo Telekom Crne Gore. Ove vrste usluge danas pružaju četiri operatora: Crnogorski Telekom, M:Tel, Telemach i Telenor. Uprkos svetskom trendu pada broja telefonskih priključaka fiksne telefonije, broj ovih priključaka u Crnoj Gori je porastao na 191.768 u 2020. godini odnosno za 4,4% u odnosu na stanje iz 2001. godine.

U istom uporednom periodu, na tržištu mobilne telefonije broj korisnika je porastao za više nego tri puta. Na kraju 2001. godine 356.194 korisnika je koristilo mobilne usluge, dok je na kraju 2020. godine broj korisnika iznosio 1.080.089. Znači da je penetracija (broj priključaka na 100 stanovnika) porasla sa 57% na 174%, stim da je u jednom periodu tokom ljetnje sezone penetracija bila skoro 210% i kao takva jedna od najvećih na svijetu. U 2001. godini mobilne usluge su pružala dva operatora - ProMontea GSM (sadašnji Telenor) i Monet (sadašnji Crnogorski Telekom), a sada usluge pružaju tri operatora – Telenor, Crnogorski Telekom i M:Tel.

Uslugu pristupa internetu 2001. godine pružao je samo Internet Crne Gore, dok danas ovu uslugu pruža dvanaest operatora. Za 20 godina broj korisnika je porastao za više nego 11 puta, odnosno sa 17.952 na 184.038. Internetu se 2001. godine, u odnosu na sadašnje prilike, pristupalo vrlo skromnim brzinama. Implementacija novih tehnologija, posebno priključaka sa optičkim vlaknima u fiksnoj mreži i 4G u mobilnoj mreži, omogućilo je pristup internetu i brzinama reda nekoliko stotina Mb/s, tako da se u Crnoj Gori konstantno povećava brzina pristupa internetu. Do najvećeg povećanja brzina pristupa internetu došlo je u nekoliko prethodnih godina. Udio priključaka velikih brzina (više od 30 Mbit/s) u ukupnom broju fiksnih širokopojasnih priključaka na kraju 2016. godine bio je ispod 7%, dok je na kraju 2020. godine iznosio preko 67%. Do 2017 godine operatori u Crnoj Gori nijesu omogućavali brzine pristupa internetu ultra velikim brzinama, odnosno brzinama od 100 Mb/s i veće. Sada je udio priključaka se tim brzina veći od 31% u odnosu na ukupan broj priključaka. Zbog ovako velikog povećanja broja priključaka sa velikim i ultra velikim przinama pristupa internetu, Crna Gora je sve bolje rangirana na svetskim listama prosječne brzine pristupa internetu. Prema rezultatima mjerjenja koje je objavila kompanija Cable.co.uk prosječna brzina pristupa internetu u Crnoj Gori iznosi 25,07 Mb/. Prema ovim rezultatima Crna Gora je na 63. mjestu, ispred Srbija na 65. mjestu, Kosova na 73. mjestu s, Bosne i Hercegovine na 88. mjestu, Albanije na 104. mjestu i Sjeverne Makedonije na 109. mjestu. Bolje rangirane države iz okruženja su Slovenija na 25. mjestu i Hrvatska na 52 . Crna Gora je napredovala za 8. mjesta u odnosu na prethodno istraživanje, pri čemu je novo istraživanje obuhvatilo 32 države više. Veliko povećanje broja korisnika i brzina pristupa internetu dovelo je i do velikog povećanja internet saobraćaja, tako da količina prenesenih podataka iz godine u godinu raste za po više nego 30%.

U 2001. godini broj korisnika audio-vizuelno medijskih (AVM) sadržaja, preko kablovskih distributivnih sistema, iznosio je svega nekoliko hiljada, a usluga se pružala u dijelu opštine Budva i dijelu Podgorice. Ubrzani razvoj ovog segmenta počeo je 2008. godine, na čijem je kraju bilo uključeno 87.854 priključaka. Do kraja 2020. godine broj ovih priključaka je porastao na 240.111, odnosno 2,7 puta u odnosu na 2008. godinu.

Potvrda uspjehnosti regulatornog djelovanja i kreiranja povoljnog ambijenta u sektoru elektronskih komunikacija je data i od Savjeta stranih investitora u Crnoj Gori koji je početkom 2020. godine dao najveću ocjenu za sektor telekomunikacija i informacionih tehnologija i to ocjenu 7,6 (na skali od 1 do 10), dok je ocjena tog Savjeta za cijelokupni poslovni ambijent u našoj državi iznosio 6,9.

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost je od 2005. godine počela i sa regulacijom poštanskog tržišta u Crnoj Gori, što je značajno doprinijelo razvoju ovog sektora. Iste godine su na tržištu poštanskih usluga Crne Gore radila samo dva registrovana poštanska operatora, ostvarujući oko 15 miliona poštanskih usluga, dok je u 2020. godini jedanaest poštanskih operatora pružilo oko 35 miliona ovih usluga.

Jedna od značajnijih aktivnosti Agencije, od samog dana njenog osnivanja, je upravljanje ograničenim resursima: radio-frekvencijskim spektrom i numeracijom, koje obuhvata: planiranje, dodjelu, koordinaciju, monitoring i kontrolu korišćenja.

Od početka svoga rada, Agencija je sprovodila postupke dodjele radio-frekvencija za javne mobilne elektronske komunikacione mreže i na taj način stvarala uslove za razvoj mobilnih mreža i usluga u Crnoj Gori. Prema tada važećem zakonu, Agencija je krajem 2001. godine mobilnim operatorima, ProMonte-u GSM (sada Telenor) i MONET-u (sada Crnogorski Telekom), dodijelila posebne licence za realizaciju mreže i pružanje usluga prema GSM i DCS1800 standardu (2G), koje su uključivale i dodjelu radi o-frekvencija iz opsega 900 MHz i 1800 MHz. Sljedeći važan korak učinjen je 2007. godine, kada je Agencija u postupku javnog tendera, ProMonte-u GSM i T-Mobile-u, dodijelila posebne licence za realizaciju mreže i pružanje usluga prema IMT-2000/UMTS standardu (3G), koje su obuhvatile i dodjelu radio-frekvencija iz opsega 2100 MHz. Na istom tenderu dodijeljena je i posebna licenca za realizaciju 2G i 3G mobilne mreže i pružanje mobilnih usluga za trećeg mobilnog operatora - MTEL. Tokom 2007. i 2009. godine Agencija je sprovela dva javna tendera za dodjelu licenci za realizaciju mreže i pružanje usluga fiksnog bežičnog pristupa (FWA), uz korišćenje radio-frekvencija iz opsega 3410-3600 MHz i 3600-3800 MHz. Izdavanje ovih licenci je omogućilo uvođenje WiMAX tehnologije na naše tržište.

Početkom 2012. godine Agencija je, nakon sprovedenog postupku javnog tendera, dodijelila preostale slobodne radio-frekvencije iz opsega 900 MHz, 1800 MHz i 2100 MHz. Tokom 2016. sproveden je postupak javnog nadmetanja za dodjelu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 900 MHz, 1800 MHz i 2100 MHz (za koje su odobrenja isticala početkom 2017. godine) i iz slobodnih opsega 800 MHz i 2600 MHz.

Tokom 20 godina rada, po osnovu pomenutih postupaka dodjele radio-frekvencija, Agencija je, samo od jednokratnih naknada za dodjelu radio-frekvencija za ekskluzivno korišćenje

radio-frekvencija za realizaciju javnih elektronskih komunikacionih mreža, za budžet Crne Gore obezbjedila preko 85 miliona eura.

U skladu sa važećim zakonima i planovima numeracije operatorima su uvjek blagovremeno obezbjeđivani potrebni numerički resursi. U ovom periodu Agencija je u značajnom mjeri učestvovala u aktivnostima za dodjelu međunarodnog telefonskog koda „382“ za Crnu Goru, kao i ostalih numeričkih kodova koji su našoj državi dodijeljeni od strane Međunarodne unije za telekomunikacije (ITU).

Agencija je od svog osnivanja sistematski radila na sticanju uslova za ostvarivanje punog suvereniteta nad upravljanjem u svim oblastima elektronskih komunikacija na teritoriji Crne Gore. Jedna od najznačajnijih i najdelikatnijih aktivnosti bilo je ostvarivanje punog suvereniteta u oblasti planiranja i korišćenja radio-frekvencijskog spektra. Predstavnici Agencije su, zajedno sa predstavnicima resornog ministarstva, učestvovali u radu Svjetskih konferencija o radiokomunikacijama (WRC), održanih 2007., 2012., 2015. i 2019. godine. Prateći savremena kretanja u oblasti radiokomunikacija i odluke donesene na svjetskim konferencijama u organizaciji ITU-a, Agencija je redovno unapređivala Plan namjene radio-frekvencija u Crnoj Gori, koji je i po formi i po sadržini u skladu sa dinamičnim razvojem u oblasti radikomunikacija, tako da predstavlja temelj upravljanja radio-frekvencijskim spektrom.

Agencija je u proteklom periodu učestvovala u brojnim postupcima međunarodne koordinacije korišćenja radio-frekvencija za određene radiokomunikacione službe, nakon kojih su potpisani brojni bilateralni i multilateralni sporazumi sa drugim administracijama.

Sprovodeći sve zakonom propisane procedure, takođe vodeći računa o efikasnom trošenju sredstava i jačanju ekspertske kapaciteta u ovom segmentu, razvijen je Sistem za monitoring i kontrolu korišćenja radio-frekvencijskog spektra. Sistem sada obuhvata Glavni kontrolno-mjerni centar na Dajbabskoj Gori u Podgorici, Regionalni centar na Crnom rtu kod Sutomora, daljinski upravljane kontrolno-mjerne stanice u: Ulcinju, Kotoru, Pljevljima, Rožajama i Nikšiću, Mobilnu mjernu kontrolnu stanicu (MKMS), kao i Digitalnu mobilnu kontrolno-mjernu stanicu (DMKMS) za mjerjenje parametara kvaliteta mobilnih mreža. Izgradnjom ovog sistema, obezbijeden je kontinuirani postupak monitoringa i kontrole korišćenja radio-frekvencijskog spektra, čime se, uz efikasno planiranje i dodjelu ovih ograničenih resursa, obezbijedio izuzetno visok stepen razvoja sektora elektronskih komunikacija u našoj državi.

Uvažavajući činjenicu da je zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture čuva prostor kao ograničeni resurs i da je od velikog značaja za operatore elektronskih komunikacija, posebno onih koji ne posjeduju potrebnu infrastrukturu, jer im omogućava da brzo i sa nižim troškovima razvijaju i izgrade svoje elektronske komunikacione mreže putem kojih nude svoje servise, Agencija je posebnu pažnju posvetila ovom segmentu. Blagovremeno je donijela odgovarajuću regulativu, a u cilju efikasnog i lakšeg praćenja podataka o raspoloživoj infrastrukturi, Agencija je implementirala Georeferenciranu bazu podataka elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme, u koju operatori dostavljaju podatke o svojoj infrastrukturi. Baza trenutno sadrži podatke o

telekomunikacionoj kablovskoj kanalizaciji u dužini od oko 1700 km, 592 antenska stuba i 660 objekata za smještaj elektronske komunikacione opreme, kao i podatke o opremi smještenoj na antenskim stubovima i u objektima.

Zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture ima trend kontinuiranog rasta. Trenutno je zastupljeno u 638 km telekomunikacione kablovske kanalizacije, na 300 antenskih stubova i u 206 objekata.

Agencija je donošenjem regulatornih odluka, u skladu sa svojim zakonskim nadležnostima, izvršila veliki uticaj na povećanje stepena konkurentnosti, sniženje cijena usluga i ekonomske dostupnosti usluga za korisnike. U namjeri da približi cijene usluga troškovima pružanja istih i prosječnim cijenama u regionu, Agencija je u periodu od 2005-2010. godine izvršila rebalans tarifa Crnogorskog Telekom-a, koji se realizovao u tri faze., Usvajanjem Zakona o elektronskim komunikacijama 2008. godine, Agenciji je data nadležnost nadzora tržišta i preduzimanja preventivnih mjera za sprečavanje negativnih efekata značajne tržišne snage operatora. Od usvajanja ovog zakona, Agencija svake godine sprovodi postupke analize relevantnih tržišta na osnovu kojih operatorim sa značajnom tržišnom snagom propisuje regulatorne obaveze na veleprodajnom i maloprodajnom nivou. Među regulatornim mjerama, utvrđenih operatorima sa značajnom tržišnom snagom, Agencija je propisala i obaveze odvajanja računovodstvenih evidencija, nadzora cijena i troškovnog računovodstva. Implementacija ovih regulatornih mjera dovela je do značajnog pada cijena usluga u proteklom periodu. Tako su u periodu od 2013. do 2021. godine, na osnovu odluka Agencije, maloprodajne cijene Crnogorskog Telekoma snižene: za lokalne pozive 40%, za međumjesne pozive za 71%, za pozive prema mobilnim mrežama za 79%, za pozive prema drugim fiksnim mrežama za 48%, za međunarodne pozive prema Zoni 0 (Srbija) za 8%, za međunarodne pozive prema Zoni I (Region) za 8% za pozive prema fiksnim mrežama i 15% za pozive prema mobilnim mrežama, za međunarodne pozive ka Zoni II Evropa koji završavaju u fiksnim mrežama za 38% i 54% za pozive prema mobilnim mrežama, za međunarodne pozive ka Zoni III Sad i Kanada za 38%, za međunarodne pozive ka Zoni IV Svet koj završavaju u fiksnim mrežama za 49% i 46% za pozive prema mobilnim mrežama, za pristup internetu putem ADSLa između 39% i 70%, u zavisnosti od vrste paketa.

U periodu od 2013 do 2021. godine Agencija je određivala i veleprodajne cijene usluga. Na osnovu odluka Agencije u navedenom periodu veleprodajne cijene ADSL paketa su snižene između 67% i 73%, cijena lokalne terminacije u fiksne mreža za 47%, cijena nacionalne terminacije u fiksne mreže za 54%, a cijena terminacije u mobilne mreže za 70%.

U skladu sa međudržavnim sporazumom iz 2014. godine, koje su potpisale Bosna i Hercegovina, Srbija, Makedonija i Crna Gora, i Sporazumom o sniženju cijena usluge rominga iz 2019. godine, koje su potpisale Albanija, Bosna i Hercegovina, Srbija, Kosovo, Sjeverna Makedonija i Crna Gora, Agencija je mobilnim operatorima u Crnoj Gori nalagala smanjene cijena usluga rominga u regionu. Sniženje cijena se odvija fazno. Posljednja faza, ukidanje naknada za roming počinje da se primjenjuje od 1. jula 2021. godine. Smanjenje cijena usluga rominga u državama Zapadnog Balkana donijelo je značajne benefite za privatne i poslovne korisnike, koji usluge rominga koristite u našem regionu.

Briga o krajnjim korisnicima je oblast rada kojoj Agencija poklanja posebnu pažnju. Obezbeđen je visok stepen zaštite korisnika i procedura za ostvarivanje njihovih prava. Kroz uspostavljanje kvalitetne komunikacije korisnici u kratkom roku, putem e-mail-a ili telefona, dobijaju odgovore na postavljena pitanja. Po žalbama, koje korisnici podnose, nakon sprovedenog postupka prigovora kod operatora, Agencija blagovremeno donosi odluke. Korisnicima su na raspolaganju brojni servisi koje je Agencija razvila, od kojih izdvajamo: prenosivost brojeva sa različitim načinima provjere u kojoj mreži se neki broj nalazi, „Tarifni kalkulator“ za pomoć korisnicima prilikom izbora usluga, „EKIP Net Test“ za mjerjenje brzine pristupa intrenetu, registar „Ne zovi me“ za zabranu slanje neželjenih marketinških poruka, uporedne preglede kvaliteta usluga, izvještaje o stanju na tržištu, kao i druge brojne korisne informacije za korisnike, koje se nalaze na internet stranici Agencije.

Rezultati istraživanje o stepenu zadovoljstva korisnika elektronskih komunikacionih usluga, koje Agencija sprovodi svake godine, pokazuju vrlo visok stepen korišćenja elektronskih komunikacionih usluga, vrlo visok stepen zadovoljstva korisnika njihovim kvalitetom, kao i visok stepen zadovoljstva cijenama u svim segmentima tržišta. Prema najnovijem istraživanju kvalitetom usluga fiksne telefonije zadovoljno je 79,7% korisnika, kvalitetom mobilnih usluga 84,7% korisnika, kvalitetom uluga pristupa internetu takođe 84,7% korisnika, dok je kvalitetom usluge AVM sadržaja zadovoljno 86,1% korisnika.

Takođe, rezultati posljednjeg istraživanja o poštanskom sektoru pokazuju da građani i preduzeća u velikom procentu koriste usluge poštanskih operatora, i da je većina generalno zadovoljna pružanjem, kao i cijenama istih, 73,1% građana i 72,1% poslovnih korisnika.

Sektor elektronskih komunikacija odlikuje visok nivo investicija. Operatori konstantno investiraju u razvoj elektronskim komunikacionim mrežama i uslugama. Ovaj trend je posebno izražen u šest prethodnih godina kada su operatori u razvoju mreža i usluga uložili preko 500 milina eura, što je na nivou od skoro 40% od ukupnih prihoda sektora elektronskih komunikacija. Koliko je ovo visok stepen investicija najbolje govori podatak da je prosječni stepen ulaganja u državama EU oko 15% prihoda sektora. Agencija značajnom smatra činjenicu da su operatori prilikom realizacije svojih investicija u velikoj mjeri angažovali crnogorska privredna društva. Tako su četiri najveća operatora elektronskih komunikacija na poslovima izvođenja radova na izgradnji ili održavanju elektronskih komunikacionih mreža angažovali 44 privredna društva registrovana u Crnoj Gori i samo 4 pravna lica sa sjedištem van Crne Gore.

Ovako visok nivo investicija je doveo do značajnog povećanja dostupnosti i broja širokopojasnih priključaka. U pristupnim fiksnim mrežama trenutno su najzastupljenije tehnologija FTTx (priključak sa optičkim vlaknima) i xDSL (digitalna pretplatnička linija preko kablova sa bakarnim paricama), s tim što učešće broja xDSL priključaka u posljednjih nekoliko godina opada, dok broj FTTx priključaka brzo raste. Tako je učešće broja xDSL priključaka u ukupnom broju priključaka fiksног širokopojasnog pristupa sa 50,8%, koliko je iznosilo 2016. godine, palo na 30%. U istom periodu učešće broja FTTx priključaka u ukupnom broju priključaka fiksног širokopojasnog pristupa je sa 11,3%, koliko je iznosilo 2016. godine, poraslo na trenutnih 40%. Znači da se najveći akcenat, kao najsavremenijim,

daje na razvoj pristupnih mreža sa optičkim vlaknima. Na ovaj način je stvorena dobra osnova za dalji razvoj elektronskih komunikacija u Crnoj Gori i za očekivati je da će se trend rasta korišćenja FTTx priključaka, kao najsavremenijih, nastaviti i u narednim godinama, što će opet dovesti do povećanja brzina pristupa internetu.

Prethodnih godina značajno je unaprijeđen i kvalitet i dostupnost mobilnih širokopojasnih usluga prenosa podataka, prije svega uslijed povećanja pokrivenosti signalom LTE mreža sva tri mobilna operatora i uvođenja LTE-Advanced tehnologije sa agregiranjem LTE nosilaca u više opsega. Crna Gora se po stepenu pokrivenosti stanovništva signalom mobilnih mreža može uporediti sa najrazvijenijim zemljama Evrope. Naime, sva tri operatora ističu pokrivenost stanovništva GSM signalom od oko 99%, dok ukupna pokrivenost signalom UMTS i LTE mreža iznosi skoro 98% stanovništva, što Crnu Goru svrstava u red zemalja sa izuzetno dobrom pokrivenošću.

Agencija se svojim radom i uspjesima pozicionirala u centar komunikacije tematski srodnih subjekata regionala i privukla pažnju renomiranih međunarodnih institucija. Agencija je uspostavila saradnju sa najznačajnijim institucijama iz oblasti elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti: Međunarodnom unijom za telekomunikacije (ITU), Tijelom evropskih regulatora u oblasti elektronskih komunikacija (BEREC), Grupom nezavisnih regulatora u oblasti elektronskih komunikacija (IRG), Svjetskim poštanskim savezom (UPU), Evropskom regulatornom grupom za poštanske usluge (ERGP), Evropskim institutom za telekomunikacione standarde (ETSI), Regionalnim internet registrom za Evropu, srednji istok i djelove centralne Azije (RIPE NCC). Agencija je ostvarila i veoma dobru saradnju sa svim regulatornim tijelima u regionu, mnogim regulatornim tijelima u Evropi, što je konkretizovano zaključivanjem memoranduma o razumijevanju i razmjeni informacija u oblasti elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti.

Rezultati postignuti tokom dvije decenije rada Agencije i nivo razvijenosti sektora elektronskih komunikacija i sektora poštanskih usluga potvrđuju ispravnost strateške odluke Vlade Crne Gore o formiranju nezavisnog regulatornog tijela u ovim oblastima. Potvrda uspješnosti regulatornog djelovanja Agencije data je i od strane Međunarodne unije za telekomunikacije (ITU), koji su prezentovani u rezultatima "ICT Regulatory Tracker"-a, prema kojima je Crna Gora vema visoko rangirana. Na osnovu rezultata ICT Regulatory Tracker-a za 2019 godinu Crna Gora zauzima 12. mjesto na listi od 193 države. Crna Gora je dobila 94 od mogućih 100 bodova, odnosno isti broj bodova kao i Hrvatska, koja se nalazi na 10. mjestu, Mađarska, koja se nalazi na 11. mjestu i Portugalija, koja se nalazi na 13. mjestu liste. Sa 94 dobijena boda Crna Gora je značajno iznad prosječnog broja bodova koje su do bile države iz Evrope, koji iznosi 86,1 bodova, a koji je ujedno i najveći prosječan broj bodova koji je ostvario neki od svjetskih regionala. Posmatrano u odnosu na države regionala Crna Gora je lošije rangirana od Slovenije, koja se nalazi na 4. mjestu sa 96 bodova, ima isti broj bodova kao Hrvatska, dok je bolje rangirana od Srbije, koja se nalazi na 20. mjestu sa 92,5 bodova, Bosne i Hercegovine, koja se nalazi na 39. mjestu sa 89 bodova i Sjeverne Makedonije koja se nalazi na 46. mjestu sa 88 bodova.

Jubilarnih 20. godina rada Agencija, uz poštovanje mjera za sprečavanje pandenije COVID - 19, obilježava sa više aktivnosti. U rad je puštena daljinski upravljana kontrolno-mjerna stanica u Nikšiću. Agencija je uplatom novčanih sredstava pomogla rad i funkcionisanje: J.U. Dom starih Bijelo Polje, J.U. Dječji dom "Mladost" Bijela, J.U. Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju i osobe sa invaliditetom Nikšić, J.U. Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju "Lipa" Plav, J.U. Resursni centar za djecu i mlade "Podgorica", J.U. Zavod "Komanski most" Podgorica, J.U. Dom starih "Grabovac" u Risnu i J.U. Dom starih Pljevlja. U saradnji sa Poštom Crne Gore biće publikovano prigodno izdanje za posebne prilike. Izdanje „Dan Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost“ će sadržati prigodnu marku i Koverat prvog dana, što će doprinijeti daljoj popularizaciji i promociji Agencije i Crne Gore. Lokalitet Dajbabske gore, na kojem se nalazi Glavni kontrolno mjerni centar biće dodatno oplemenjen novim sadnicama drveća, čime će se dati mali doprinos daljem razvoju ekosistema Podgorice i Crne Gore, a boravak posjetilaca na ovoj lokaciji učiniti još prijatnijim. Takođe je planirano da se uskoro pušti u rad nova unaprijeđena internet prezentacija Agencije, izda Monografija i snimi promotivni film koji će prezentovati razvojni put Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost u periodu od 2001. do 2021. godine.

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost